

Cal Roma

Collsuspina

Ubicació

Comarca: Moianès
Lloc/Adreça: Plaça Major, 3. 08178 Collsuspina
Emplaçament Al nucli urbà

Coordenades:

Latitud: 41.82551
Longitud: 2.17512
UTM Est (X): 431499
UTM Nord (Y): 4630732

Classificació

Número de fitxa 08070 - 82
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Contemporani
Segle XVI-XIX
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIL
Observacions protecció: NNSS, 30/3/2006
Número inventari IPAC 22606
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Científic
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament de Collsuspina, Plaça Major, 3. 08178 Collsuspina
Autoria de la fitxa María del Agua Cortés Elía, OPC Diputació de Barcelona
Data de registre de la fitxa: dv., 10/01/2014 - 01:00

Descripció

Casa ubicada a la part central de la Plaça Major del poble, de planta rectangular, coberta amb teulada a doble vessant amb carener perpendicular a la façana principal, i ràfec de doble filades de teules. Té planta baixa i dos pisos, amb estructura en pedra vista i cantoneres de pedra ben tallades. La façana principal s'obre a la plaça, a la cara nord, presenta estructura simètrica, amb dues portes d'entrada amb llinda, i conjunts de tres obertures a cada pis; al primer una finestra i dos balcons que aprofiten la mateixa balconada, i al segon pis hi ha tres finestres. Les façanes laterals s'obren a dos carrers, la de llevant al carrer Major i la de ponent al carrer Nou, les dues presenten diferents obertures que es van fer recentment, en la rehabilitació que va modificar també el seu interior. Actualment hi ha la seu de l'Ajuntament. L'element més característic són les llindes amb motius tallats de les dues portes principals. La de l'esquerra amb diferents dibuixos d'eines de ferrer, nom del propietari i la data: CASA ARMADANS (-----ADA) ANY 1644. La de la dreta amb un motiu central de rosa circular sobre un peu i la data 1788, tot encerclat amb un rectangle amb els angles de quart d'esfera invertits.

Observacions:

Altres denominacions conegudes: casa Armadans.

Història

Actualment aquesta casa es coneix com cal Roma, degut al nom dels anteriors propietaris. Possiblement es va construir quasi al mateix temps que cal Xarina, per una família de ferrers anomenats Armadans, tal i com consta al capbreu de Tona de 1588 (ABEV), i es podria tractar d'un descendent o del mateix que regentava l'hostal, Bernat Armadans. Els Armadans que van fer la casa al poble devien ser fradisterns d'un dels masos Armadans que hi ha al terme de l'església de Sant Cugat de Gavadons. No sabem exactament la data de construcció de la casa, però es devia iniciar poc després de la construcció de cal Xarina, tot i que a la llinda consta la data 1644, que possiblement fou feta amb posterioritat. El nucli urbà de Collsuspina és relativament modern i es va crear al voltant de l'antic hostal (actual can Xarina) a mitjans de segle XVI, al límit dels termes de Tona i Balenyà i al peu del camí ral de Vic a Manresa, o strata francisca (camí de França). L'hostal va ser construït per Salvi Padrós l'any 1550, i poc després s'edifiquen noves cases i l'església de la Mare de Déu dels Socors, construïda entre 1592 i 1600, situada també a la banda del terme de Balenyà (actual església parroquial). El poble va anar creixent, mantenint-se amb unes 10-12 famílies al llarg del segle XVII, constant la construcció d'algunes cases el 1648 i el 1680, algunes a la banda de Tona. El 1680 Francesc Monpar va fer una gran casa al costat de can Xarina que també va fer d'hostal durant dos segles. Al fogatge de 1553 consten 14 famílies al terme, 9 a la banda de Tona i 5 a la de Balenyà. El cens del 1686, dona 23 famílies, 15 a Sant Cugat i 9-10 a la parròquia de Balenyà. Al 1780 Collsuspina tenia 31 cases, 14 de les quals formaven el nucli urbà de la població. Les llindes de les cases del poble indiquen que entre el 1750 i 1790 es feren moltes cases noves. Els seus habitants eren majoritàriament pagesos, només el 1830 hi havia dos paraires, un teixidor i dos ferrers. El 1860 la població era de 64 famílies, i al moment de màxima població hi vivien 454 habitants. El 1910 ja tenia 361 habitants, 86 edificis, dos hostals, una escola mixta i tartana per anar a Vic, segons la Geografia general de Catalunya de Carreras Candi. Actualment hi ha 347 habitants (cens de 2012).

Bibliografia

Iglésias, J. (1979). El fogatge de 1553. Fundació Salvador Vives i Casajuana. Volum I. Barcelona. Iglésias, J. (1974). Estadístiques de població de Catalunya el primer vicenni del segle XVIII. 3 vols. Fundació Vives i Casajuana. Barcelona. IPAC Generalitat de Catalunya. Pladevall, A. (1971). Notícies històriques sobre el terme i parròquia de Collsuspina. Programa de la "Fiesta Mayor de Collsuspina", setembre de 1971. Pladevall, A. (1971). Sant Cugat de Gavadons. Programa de la "Fiesta Mayor de Collsuspina", setembre de 1971. Pladevall, A. (1990). Tona, mil cent anys d'història. Eumo editorial i Ajuntament de Tona. Pladevall, A. (1991). Balenyà, un terme històric. Ajuntament dels Hostalets de Balenyà.

